

Latweefschu Awises.

Nr. 43. Zettortdeena 23schâ Oktobera 1830.

No Engurehm.

Mikkeli flaht! Nuddens un plaujams laiks jau gamma nu sahks beigtees, jo tahs deenā atkal eet ihsumā, naktēs garrumā. Bet Deewam gamma pateift newarram, ka winsch wissu zaurn püssgaddu, tik labb no druwahm fa no uhde-neem zitteem preezignis anglus schehligi dahwanajis. Arridsan ta ilga drudscha fehrga, kas par diweem gaddeem gan wissus laudis muhsu widdū wahrdīnaja, schinni wassarā apstahjabs. Par dascheem gaddeem, kur gan pateesi war-reja teikt, fa nekahda sveija narv, schinni gaddā, muhsu juhras mahte farvu baggatu rohku no jauna atkal atdarriht irr fahkusi. Leelas un stipras wehtras mehs ne effam zeetusch, un kad ir fahds wehjsch fahdās deenās stipri puhte, tad schis tomehr ne kahdu nelaimi nepadarrija, un kad bija mittejees, tad sveija jo swchtiga parah-dijabs. Arridsan muhsu juhrmallas lauzini narv tik tukfchi eeksch augleem bijufchi. Schee tappe pa starpam zaur angliu leetu labbi paflazzinati un wehji tohs pasfargaja no faules farstu-meem. Pee seenu tahs baggatibas jo masakas bija, bet fa feena laiksi plauschana un forem-schana netappe aiskaweta, tad tas kas ween bija audsis, ahtri un labbi tappe nogahdahts. — Kaut gan par to masgaschanas jeb pehrschanas laiku daschu deenu pasestri wehji puhte un lohti retti itt filts un mihligs wakkars parahdijabs, tad tomehr dauds zeenigi fungi, fa ir zitti, to masgaschani juhrā nepalaide, bet fa par wezzam pa 3 lihds 4 neddelahm masgajuschees. Schinni wassarā rahdijabs itt pateesi,zik lohti pee wah-jeem un newesseleem tas juhras uhdens to dahr-

gu atspirgschanu pastieids un usturr. Zitti at-branze no ilga drudscha un zittahm flimmibahm lohti nonihkuschi, un fa tee mannijs, fa zaur pa-schu juhrmallas gaifu teem dauds labbaki tappe, tad tee masgajahs diwi, ja ir trihs reises par dee-nu. Ta nosudde wissa bespēhziba, un ar at-jaunatu dschwibas spehku, fa jau tas masga-jams laiks fahze beigtees, tee atstahje muhsu stranti. Tik to teem newesseleem zeenā bij jaleek, tad tik uhdeni ee-eet, kad jau weena neddelu bij palaista, kur tee nekahdas drudscha schauschalas nebjia mannijsch. Kas to nenemin wehrā, tee filtā laikā masgadamees, welk farvu newesse-libu tikkai garrumā. — Weena leela nelaime buhtu weenam labbam jauneklum ahtrumā gaddi-jusees, kad nebuhtu tudal paligs preefkappehets, Sentenes zeeniga augsta leelamahte abranze weenas swchdeenas rihtā us Engurehm, un fa tapatti mas dauds ilgaki pakawejabs, kutscheris no buffa nokahp, un 4 preefsch ratteem eejuhgti sirgi itt meerigi stahw. Ka weena padebbes fahk leetu doht, fullainis turpat stahwedams, uswelt weenu leetuschfirmi. Par to faschutte tee sirgi un fahk street. Sullainis lehzis teem preefschā, fa tohs usturretu, tohp pee semmes gruhsts un sirgi ar wisseem ratteem tam eet pah-ri. Lohti fadaushts winsch newarr ne zeltees un nessus tohp eenests istabā, kur winsch ilgu laiku zaur leelu ishbaili fa zaur fahpehm pats neapsimadamees gulleja. Par to starpu sirgi bija nosfrehjuschi bes ratteem us juhrmallas kohteli. Nu pats zeenigs augstaais leelkungs to eraudsis, un tizedams, fa patte zeeniga leel-mahte buhs nelaimē tappusi, atjahje ahtri schurp

us Engurehm, atrohd fcho gohds Deewam wesseliu, bet fullaini kā us nahwi gußam. Gelikts eefsch ratteem tohp winsch nowests us kohrteli, kur prahrigs dakteris jau apgahdahts. Nekahds lausums netappa atrasts, bet fullainis tik bija stipri fadausichts un fabihjees. Zaur zeeniga augsta leelkunga un leelinahes schehligu gabdaschanu, tas fluminais ahtri atspirge, ta kā ohtrā deenā jau spehje zeltees un apkahrt staigahi. Tā beidsahs pee mums tas masgaschanas kā ir tas darbu un wassaras laiks.

B—t.

Tas fehklas graudinisch.

Diwi zilweki gahja pa tablahm sweschahm semmehm, un kad tee no sawas deenas nastas weenā nammā atpuhthehs, peepeschi balsā atflanneja, ka weens uggunsgrehks tamī sahdschā eshoht zehlees. Tuhdal lehze tas weens zellineeks augscham, mette sawu fisli un foamu no sewim, ka warretu bes kaweschanas valihdscht glahbt; bet tas ohtris gribbedams winna noturreht fazzija: kadehl buhs mums scheit kawetees? Woi naw lauschu bes mums deesgan kas palihds? Kas mums ar swescheem sadarra? Bet fhis neklauſija winna walldai, un nosleidahs pee to degdamu nammu. Nu gahja tas ohtris arridsan lehnām pakkat, un stahweja no tahlenes skattidamees. — Preefsch to degdamu nammu stahweja weena mahte rohkas schmaugdama un brehkdama: „Manni behrni! manni behrni!“ Kad tas sweschineeks fcho dsirdeja, dewehs tas eefsch to degdamu nammu starp teen krahkdaimeem balkeem un uggunz-leefnahm. Wissi laudis fazzija: tas irr nu pagallam! — Kad tee nu tā kahda brihdi gaidija, redsi, tē nahze tas preefschā ar nodegguscheem matteem, un nesse us sawahm rohkahm diwi behrnimus, kurrus tas tai mahtei eedewe. Tad apkampe ta no preeka tohs behrnimus, un par sihmi sawas pateizigas firds, kritte tam sweschineekam pee kahjahn, un gribbeja dahwinah tam kahdu masumimū naudas. Bet fhis winna uszeldams apmeerinja un fazzija: „patureet sawu naudu, jo tahdi darbi ne tohp par naudu darriti.“ — Patam tas nams arri faktitte. —

Kad nu abbi, tas sweschineeks ar sawu beedri, us sawu nakti-kohrteli atpakkat dewehs, teize fhis us to: bet fakti man jelle luhsams, kas aizinaja tewi tahdu drohschu darbu eesahkt? Schis atbildeja un fazzija: „Tas, kas manni aizina to fehklas graudian seminē lift, ka tas fatrihd, un no jauna auglus ness.“ „Bet kā? fazzija tas ohtris, kad nu ta namma degdamas seenas tewi apkahjufhas buhtu?“ — „Tad buhtu,“ atbildeja fhis, „es pats tas fehklas-graudinsch bijis.“ —

Kursch fihkstī sehj, tas arridsan fihkstī plaus, un kursch ar baggatu rohku sehj, tas arridsan baggati plaus. 2 Kor. 9, 6.

Daudsfahrt tohp ta jautaschana preefschā nemta: kas irr ta zilweka dsihwiba? kahds irr tai tas galla-mehrki? Neissfaitamahm breesmahm un alloschanahm par laupijumu nodohta, zaur nelaimi papreefschu gudris, un zaur ruhkteem likteneem faprähigs darrihts, eet tas zilweks allasch jau atkal prohjam no schihs pasaules, pirms tas wehl tikko pee pilnas apsimaschanas sawu spehku un pee to prahta nospreedumu nahzis irr, fewi kā zilweks ar gohdu un tikkumu pastahwigi turretees. Ko gribb ta wissu augstaka gahdaschana ar teem zilwekeem? Ta atbildefschana irr fchi: Ta dsihwiba irr weena skohla wissas darboschanas, weens pahrbaudschanas laiks muhsu tizzibas, miholesibas un zerribas. Tas galla-mehrki fhihs dsihwibas irr pecaugschana to zilweku eefsch Kristus. Ko tas zilweks darra, tas buhs winna darbs buht, un apliezinaschana sawas tizzibas. Kasnu tas zilweks fcho mehrki jo drihsak panahkt warretu, peseuhta tam Deews daschas behdas un gruhtumus, ka tas mahzahs zihndamees, un tā sawu spehku zihndamees parahditu, un ar to zilweku preefschā nahktu. Sinnains dauds zilweki mirst, pirms wehl winni spehka pecaugschchi irr. Dauds atstahj fcho pafauli, middū paschā dsihwibā. Tuhstoschi aiseet, kad tee tikko to gaismu schihs pasaules eeraudsijchi, tudal atkal no schejenes prohjam, un dauds tikko irr eesahkuschi derrigi tai pafauli buht, tē grahbj winnaus ta nahwe atkal prohjam. Kas irr nu, waizajeet, schai dsihwibai par weenu mehrki? ko nosihme winnas ihfa pa-

rahdischana us schihs pafaules? Ko gribb ta wissu augstaka gahdenschana ar to agru isniheschana tahnus? Ta atbildechana irr: To es ne sunnu. Deewa padohms eet pahr wissu zilweku prahntu. Ta jautaschana irr weenigitikkai ta: Kas atsneeds to mehrki sawas dsihwibas? jeb, kas peepilda to mehru, kas tam schinni pafauli nolikts irr? Ne wis tas, kas ilgi dsihwo, bet tas, kas tikkuchi un bes apnitschanas pee sawas garrigas pilnibus darbojahs. Ne wis tas, kas dauds finnaschanas famantojis, bet tas, kas katra weetä pats dohma un darra, kas tam peenahkahs, kam zeenischana tahnus taisnibus un pateefibas irr, un labbu, tik dauds ka ween warr buht, darra. Ne wis tas, kas wissu dittli ismekle, jeb no ta schuhpula lihds pat kappam appaksch tahm gruhtakahm nastahm wissus farus spektus notevre, bet tas, kas mudri un drohsh to dsihwibu tahnus waijadisibus dehl bauda; kas katra laika gattaws irr, to gohdu tam faunam, un to waijadisibu tai dsihwibai preefschä wilkt. Tas mehrkis tahnus dsihwibas irr preefsch wisseem zilwekeem efsch dohmaschanas un darboschanas Kristus, kurrai irr ta augstaka un karstaka zeenischana tahnus taisnibus un pateefibas. Tas prahns: lai tur noteek kas notikdams, kad tikkai es sunnu, ka manna darboschana pareisa un pehz taisnibus irr. Un ta firdiga apnemischana, pirmat to dsihwibu pasaudeht ne ka netikkumu zeest un negohdigi darbotees, jeb faru peenahkumit nedarriht un no waijadisibus atraupees.

J. P.

Wezza Turra Sakkamī Wahrdi.

Kas sawam draugam ne ko ne ustizz un uswiam ne kad ne palaujahs, tas winnam zellurahda us netaisnibus.

* * *
Kaumi darbu atminneschana peekerraahs ka dehle pee firds, winna to assint iswelf, ka ne weena lahse ne atleek.

Teesas fluddinachanas.

Us pawehleschanu tahnus Keiseriftas Gohdibas, ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic., tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassishanas pee ta Sergemichtes fainneeka Stibbullu Zahna buhtu, kas inventariuma truhkuma un zittu parradu dehl sawas mahjas nodewis, aizinati, lihds 5tu deenu Dezembera mehnescha, pee schihs pagasta teesas peeteiktes.

Sergemichtes pagasta teesa 6tā Oktobera 1830. 1
(L. S. W.) Pullesch Kahrl, pagasta wezzakais.
(Nr. 27.) Fr. Hildebrand, pagasta teesas frihweris.

Kad ta passe ta Ilsemuischias zilweka Janne Sawitsky, — kurra tam appaksch 26tu Augusta deenu p. g. ar No. 67. no Ilsemuischias pagasta teesas isdohts irraid, tas pats dehl eemihschanas sawas pafses lihds schim sche naw peeteizees, tad teek wissas pilfehtas un semmes polizeijes usaizinatas, to peeminentu Janne Sawitsky, bes kareschanas, scheitan atraidiht. — Ilsemuischias pagasta teesa tannus 11tā Oktobera 1830. 2

(L. S. W.) ††† Stippa Czorschkan Kristap, pagasta wezzakais.
(Nr. 44.) E. F. Krajewsky, pagasta teesas frihweris.

Preefsch ne ilga laika schinni aprinki diwi sirgi, weena firma kehwe un weens behrs sirgs, peeklihduschi. Schi sinna tohp ar scho peeteikschana fluddinata, lai tas, kam schee wirspeemineti sirgi peederretu, wisswehlaki lihds 5tu Novembera schinni gadda, pee Nerretas pagasta teesas atfauzahs, jo wehlaki tee paschi uhtropē pagasta-lahdei par labbu, mafkas un uskohpschanas dehl pahrdohti tapas.

Nerretas pagasta teesa tannus 7tā Oktobera 1830. 3
(L. S. W.) ††† Brazzan Prizz, pagasta wezzakais.
(Nr. 64.) Ernst Schulz, pagasta teesas frihweris.

Kad diwi nepashstami tschiggani, kas ka sun sagli buhs bijusch, zaur to ka Turlawas semneeki winneem pakkal dsiumuschi, 5 semneeki sirgus no ne weenada wezzuma un spalwahn lihds ar diwi mezzeem semneeki ratteem tannus 1mā Oktobera deenā schi gadda atstahuschi un paschi aishbehguschi, bet lihds schim ne weens pee schihs teesas peeteizees, ka tee sirgi winnans peederr, — tad ta Kuldigas pilskungateesa zaur scho fluddinachana wissus, kam schee, ka gauschi leekahs, agti sirgi peederretu, scheit usaizing, lihds rotu Novembera deenu schi gadda ar sawahn taisnahnt parahdischana schi atnahkt, un kad par tahdeem buhs atrasti, kam tee ihsti peederr, pehz atlhidischanas to barribas an zittu mafsu, tohs prettim nemt. Kad

schis nolikts laiks buhs pahrgahjis, tad tee sirgi un ratti tai apgahdaschanas tesa par labbu tam wairak-fohlitajam uhtropē taps pahrdhti.

Kuldigas pilskunga tesa 9tā Oktobera 1830. 3

v. Heuckling pilskungs.

(No. 3488.)

Kallmeyer Aktuahrs.

Bittas sluddin afschanas.

Tai 12tā Dezembera mehnescha deenā f. g. tohp tahs uhdens = kā arri wehja = fudmallas, scheit us renti isfohlitas; kas no meldereem tahs nemt gribbetu, tohp ta finna zaur schahm latweeschu = kā arri wahzu-awischm darrita, lai tai peeteiktā deenā pee schibbs muischias waldischanas atmahktu, un sawu foohlchanu un pahrfoohlchanu isteiku.

Rengesmuiscħā tas 9tā Oktobera 1830.

J. Nedlich, muischas walbitais.

Ta Leel-Aluzes muischas waldischana scheit finnamu darra, la tee, libds schim us Niflahsa un Swetschu deenahym scheit turreti tirgi, irr nozelti un taggad Leel-Aluzes d'simitmuiscħā ne kahdi tirgi wairs ne taps turreti. Leel-Aluzē 8tā Oktobera 1830.

Muischaskungs Mellien.

Tee pee Polangas muischas peederrami frohgī, prahhi: tas dischais muhru frohgħs, paschā Polangā, tas Rizzas frohgħs us pastes zettu un tas Swentajas

frohgħs juhrmallā, tohp no jauna gabba deenās 1831 us renti isdohhi; talabbað kas wenu no scheem frohgeem us renti nemt gribbetu, lai pee Polangas muischas waldischanas peeteizahs.

Polangā 16tā Oktobera 1830.

3

S i n n a.

Kā jau latweeschu awiſes foohlits irr, ta taggadın us dascha gohdiga latweeschu luhschanu ta Augsburgas Konwiffione jeb tizzibas leeziba, kuras nobohschana Augsburgas pilsatā preefsch 300 gaddeem notifikusi, un ne sem wiſſas muhsu basnizas ar angstu gohdu peeminnetta tappuji, ni ihpaschigi latweeschu rakſtōs ta taps drukkata, kā winna tannī grahmatā stahw, ko Lehrpattas augsta foħla tschetrās wallodās, prahhi wahzifli, latinifli, igaunifli un latwifli islaidusi irr. Nu warrehs wiſſi īaudis paschi ar azzim redseht, ko Lutters un winna beedri mahzijuschi un apleezinajuschi. Ja kam patiks, schahdu grahmatinu eegahdatees, tas lai pee sawu mahzitaju eet, un luħgt, lai winna wahrds uſrafstilħo taptu. Kad pizeju deewsgan buhs faradduschees, tad Steffenhagena fungus scho tizzibas apleezibū rakſtōs eespediħħs un ta tad wiſſeem teem, kas to buhs apstellejuschi par 10 fuđr. Kapeikeem roħkā nahks.

(Ar peelikkumu.)

Naudas, labbibas un prezzi tirgu us plazzi. Nihgħe tannī 13tā Oktobera 1830.

	Subraba naudā. Rb. Rp.		Subraba naudā. Rb. Rp.
3 rubli 7 1/4 kap. papiħru naudas geldeja	I —	I poħħas kannepu . . . tappe mafsaħts ar	I —
5 — papiħru naudas . . . —	I 34	I — linnu labbakas surtes — —	I —
I jauns dahlderis . . . —	I 30	I — — fliftakas surtes — —	I 75
I puhrs rudsu . . . tappe mafsaħts ar	I 36	I — tabaka —	I 65
I — kweeschu —	I 10	I — dselses —	I 60
I — meeschu —	I 90	I — siveesta —	I 2 —
I — meeschu - putraimu	I 30	I — muzzä filku, preeschu muzzä	I 6 50
I — ausu —	I 55	I — — wiħfeschu muzzä	I 6 75
I — kweeschu - miltu	I 60	I — farkanas fahls	I 6 —
I — biħdeletu rudsu - miltu	I 60	I — rupjas leddainas fahls	I 5 —
I — rupju rudsu - miltu	I 15	I — rupjas baltas fahls	I 4 25
I — firau —	I 50	I — smalkas fahls —	I 3 75
I — linnu - feħħlas . . . —	I 3 —	50 grashī irr warra jeb papiħres rublis un warra nauda stahw ar papiħres naudu weenā mafsa.	
I — kannepu - feħħlas . . . —	I —		
I — limmennu —	I —		

I s t z u d r u c k e n e r l a u b t.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: G. D. Braunschweig, Censor.
No. 489.

U s f a u f f c h a n a.

Mihli Latweeschi!

No Ahsijs zeldamees, gruhta, nedśirdeta fehrga Kreewu-walsts austrumapuffe eewilkusees, un jau gan drihs lihds Mostawu, scho wezzu galivas-pilfatu kluissi. Schi fehrga, kas ittin ahtri pehz sahfschanas beidsahs, un neretti jo wesselus, un wissstiprakus laudis ihss brihs aisenem, lohti lippiga rahdahs; jo lihds schim ta wissuwairak tur raddusees, kur leelzetti no Ahsijs us Kreewu-semmi eet, jeb kur leel-uppes tekk un zaur teem andelmanneem (kohpmanneem) kas pa scheem zelleem schurp un turp staiga, woi par schahm uppehm brauz, no weenas weetas us ohtru nestatappusi. Winnas tahlejās Kreewu-semmes puffes dauds laudis apmirruschi, jo schi fehrga tik neganta, ka laudim peepeschijamirst, ja peederrigs paligs ne tohp ahtri meklehts, un pee laika atnests. Bet paldeewws Deewam, kur gudris un ahtris glahbschanas-padohms, tur schi fehrga arri daudsreis aisdseennama. Muhsu Augustais Keisars un Kungs, sawā schehlastibas-prahtā nodohmajis, wissas sawas walsts semmēs, kur schi fehrga laudis kauj, par pareisu un taisnu palihdsibu gahdaht, tahs puffes, kas wehl neaistiktas stahw, no lipschanas pasargah, un scho mehri ar Deewa paligu pawissam isnihzinah. Tapehz winsch ne ween sawu augstu runnas-kungu, jeb Ministeri Sakrevski wahrdā tur nostellejis, kur taggad laudis fehrg, lai glahbtu un gahdatu,zik spehdams, bet arri Pats Keisars ne ko nebehdadams us Mostawu nobrauzis, lai sawus dahrgus pawalstneekus zaur schahdu drohschibas prahtu, us ustizzibu un Deewu-palauschau stiprinahtu un ar paschahm azzim redsetu, woi arri par lauschu glahbschanu wiss tas noteek, ko winsch sawā schehlsirdibā pawehlejis irr.

No ta peeminneta zeeniga Ministera funga irr weena pamahziba us wisseem Kreewu-walsts eemahjneekem isgahjusi, kurrā tohp rahdihts, ka schi jauna fehrga, ko

Kolera jeb Indijas wemmu-wehderafait

sauj, zellahs, ka no tahs jaglahbjahs, un kas ar apsirguscheem jadarra lihds famehr dakers atsteidsahs. No schihs pamahzibas Jums, mihi Latweeschi, tas tohp sché sluddinahts, kas arri Jums derrigs sennaht, lai Juhs no leekahm bailehm pasargati, tomehr saprastut, ka tas ar scho slimmibū irraid. Osirdeet mi

Pirman Fahrtan: Zaur ko ta fehrga zellahs un wairojahs.

- 1) Kad pehz siltahm deenahm aufstas un miglainas naktis nahk.
- 2) Kad tahdas leetas ehd un dserr, kas ne lehti paneffamas, jeb kas drihs faruhkst, ka: meddus-allus, allus, patakkas, peens, wezz-tappuschas sahlitas siwis, ne-eenahkuschi, skahbi ahboli un kohku augli un fehnes.
- 3) Kad par leeku ehd woi dserr.
- 4) Kad leijās, purwainas weetas mahjo.
- 5) Kad sawu meefu skaidru ne turr.
- 6) Kad plihte un meefas kahribas ne walda.
- 7) Kad pahrleeku puhledamees sawu meefas spehku wahrofina.
- 8) Kad woi par dauds noskumst, woi prahtā nemeeribū, bailibu jeb dusmas ne walda.

Klausaites Ohtran Fahrtan, fà warr aiskaweht, lai schi fehrga neisplattahs.

- 1) Kad fahdâ muischâ, zeemâ, fehtâ, frohgâ, jeb kautkur zilweks ar scho Kolera-fehrgu apsirgst, tad tahda muischa, woi fehta tuhliht irr ja-apwakta, tà fà no tahdas weetas neweens zilweks arri nekahdas leetas woi mantas, woi lohpi jaislaisch, kas papreefsch ne buhtu kwehpinati un schéhstti; fà tahdai schéhstischananai janoteek, tas tikkai tad taps pawehlehts un mahzihts, ja, lai Deewos pasarga! ta fehrga arri Kursemmes rohbeschôs eelaustees gribbetu.
- 2) Neweenam nebuhs laukâ, appaksch debbes gulleht. Bes apgehrba mugurâ un bes apautahm kahjahn ne buhs nafti pa lauku staigaht, wisswairak tad ne, kad patlabban no gultas zehlees, woi isgullejis.
- 3) Neweenam ne buhs nozeptus dahrzu-kohku auglus un fehnes ehst; nedz arri fkahbu peenu un putru, aufstu fkahbu beeschu suppi (butschwingu) strehbt, nedz arri fahlitas siwis baudih. Lai no Deewa pusses neweens nepeedserrahs. Tomehr ne tohp aisleegts rihtâ kahdu glahsiti brandwihna dsert, woi kahdu fehmieles un faddegu ohgu-schnapsi nemt.
- 4) Lai ikweens sargahs ar ehdeni peerihees, wisswairak wakkara-malstite.
- 5) Sweedri newaid aiskawejam, jo tas labbi, kad meesa no fweedreem pamikla irr. Gauschi labbi kad ikweens us plifku meesu kahdu plattu wehdera johstu no wadmallas nessatu.
- 6) Kad effat pirts pehruschees, tad ne eita tuhliht laukâ, neapleijetees arri ar aufstu uhdeni. No pirts iseeditami, apgehrjeetees papreefschu, ap-auneet kahjas, un nedserreit aufstu uhdeni, jo kas zittâ laikâ itt neko ne kaisch, tas fehrgu-laikâ naw darrams.
- 7) Usleijet wehrdoschu uhdeni us kruhsu-mehtrahm, kummelineem, salwiju, melissu un zittahm fmarschu sahlehm un dserreit to.
- 8) Bruzzinajeet sawu meesu rihtâ un wakkara ar silditahm drahnahm, un ja tas warr buht, masgajeet to ar siltu ettiki.
- 9) Lai juhsu istabas stahw kohfhi faufas un fkaidras, ne kurrinajeet pahreelku, bet gahdajeet, fà arween pasiftas irr.
- 10) Sargajeetees no leekas bailibas, no sirds-nemeera. Paleezeet flussi fawâ prahâ, palaujeetees us Deewu, peeluhdseet to, un tizzait, fà juhsu schehligs Keisars gahdahs, zif ween spehs un sinnahs.

Mahzaitees Treschan Fahrtan: Ko buhs nemt un darriht, kad ta fehrga atnahkusi.

- 1) Tik lihds fà mannihts tohp, fà fehrga klahrt irr (jo winnas sîhmes pehz taps aprakstitas) dakters jamekle; fur dakters naw, balbeers, un slimman us weetu ahdere jalaisch. Tad winnam jadserr tas filts sahlu uhden, kas papreefsch, Nr. 7 mahzihts; wissa meesa, wisswairak meefas dohbumi ar Kampara-jeb Salmijaka-spîhritu ja-apmasga, woi ar tahdu brandwihnu, kas us turku-pipperi woi sinnepu stahwejis, jeb arri ar deggotu woi terpentin-ejji. Us mahgu, woi fungu weetâ jausleek filti pelni, filtas drabbenes, woi ausas, un ja to newaid, tad lakkatas wehrdoschâ uhdeni jaeemehr, un tik karstas jausleek, fà slimmais ween zeest warr. Kas wehl waijadigs buhs, to mahzihs dakteri, un to muischâs dabbuhhs.
- 2) Slimmi laudis tahdâs weetas janess un jaturr, kas augsti stahw un faufas irr.

- 3) Laudim ne buhs ne frohgōs, ne dsihrēs, ne gohdōs, un itt nefur pulsā fahnahkt, un faspeestees.
- 4) Istabas ikdeenas jakwehpina ar ettiki. Lohgi daudsreis ja-atdarra, wiss-wairak tur, fur jau slimmi gull.
- 5) Nihta-pusse lai neweens ar tukschu firdi ne iseet, un ittin labbi fad to fiftu teh-uhdeni dserr kas Num. 7 rahdihts irr.
- 6) Tā kā fehrga jebkur rāhdahs, tad muischā, pee leelas strahpes, tuhlīht sinnā jadohd. Pagasts tad irr jadalla, un kātris nodallijums farwū ihpaschu usraugu dabbu. Tam buhs allasch sinnah, kas tannis mahjās noteek, kas tam peedallitas irr, un labbi wehrā nemt, kā laudim klahjahs, kā turrabs, ko ehd, woi scheem likkumeem paklausa, un ja kahds slims paleek, tam buhs aschu sinnu muischā doht, lai warretu pehz dakteru fuhtiht.
- 7) Mirruschi, kas rohnahs, dsillās bedrēs rohkami, un, ja tas warr buht, ar dsihwu kalki apberrami.
- 8) Pee behrehm ne buhs gohdus turreht, un tik teem wissu-waijadigeem laudim buhs brihw buht, behrēs eet.
- 9) Kamehr fehrga kahjās, nebuhs dauds dsert, nedf sawas slahpes pawissam dsiffinaht.
- 10) Tee, kas atlabbojahs, daudsreis stipri kahro ehst. Tahdeem ne buhs dauds us reisi doht, lai arri gibbetu. Jo tee, kas par dauds ehd, drihs atkal slimmibā atkriht.

Kad juhs, mihi kautini, to wissu buhfeet usmannigi lassiuschi un gudrā sinnā eenehmuschi, tad jums peeklahjahs, kā prahtha-laudim, kohschi un ahtri wisseem likkumeem paklausicht, ko gubernementa-waldischana, un zittas teesas islaidihs. Tā ween mehs wissi warresim us Deewu zerreht, kā winsch scho fehrgu no muhsu tehwu-semmites nodraudehs, un ka mehs wesseli paliksim. Bet ja Deewa prahts buhtu, ka mums scho assu rihksti arri buhs zeest, tad zauro to ween nelaimei isbehgsim, fad to wissu darrisim, kas mahzihts un noteikts tohp. Muhsu Wissaugstais semmes-tehws irr sawā gudribā pawehleis, lai wissos Gubernementa- un aprinku-pilsatōs Komiteetes eezeltu, no augsteem un gudreem fungem, lai tee wissu apgahdatu, kas schinni laikā derrigs buhtu, scho fehrgu no muhsu rohb scheem aisdshiht, un ja nahktu, teem fassimmu-scheem laudim paligu sneegt. Lai schis paligs mums netruhktu, tad muhsu leelais Reisars irr pawehlejis, wissur, fur ween schi fehrga rāhditohs, dakterus, balbeerus, aptekerus ar Krohna sahlehm noraidiht, un nabbageem laudim bes nefahdas makfas palihdseht un sahles doht.

Mahzaitees nu arri Zettortan Fahrtan, to Kolera-fehrgu pasiht.

Schi fehrga zeeni zilwekeem pee pilnas wesselbas un peepeschi uskriht, to mehr daschureis kahdas sihmes rāhdahs, pee kurrahm warr pasiht, kā winna nahks. Winna drihsaki taifahs pee wahrgulischeem, wahjeem, slimmigeem, slikti apergehrteem zilwekeem, pee dsehrejeem un schuhpahm, pee tahdeem kas ar skah-beem woi taukeem ehdeeneem peerihjahs, un pee lidderligeem kahrumneekem, kas sawus meefas-spehkus grehkōs patehra. Paschu fehrgu tā warr pasiht: Zilweks, jo wessels bijis, peepeschi few slimmu juht. Waigs paleek bahls, firds sah fuhsteht, winnam brihscham filts, brihscham aufsts, winsch aufstus fweedrus fwihst, nabbas weetā sah fahpeht, un wehderā tam wihsigs brah-fchanas-trohfnis. Drihs jau kahro atstaigatees, un ne ilgi, tad tam

stipri zaur eet. Winnam ik weerendel-stundā jeb wehl beesaki par pussstohpu
 silti un schkidri suhdi noeet, un pafchā laikā tam ri hftischana un wem-
 mas nahk. Iswehmums, tà kà krehsla-darbi irr uhdeneaini, pabalti un ar gluh-
 dahm famaisiti. Jau slimmam gruhti nahk, dwaschu wilkt. Wehderā man-
 na karstumu un sahpes; arween jawemim, arween speesch us krehslu eet. Tad
 arri stipras flahpes zellahs. Slimmais arween jo wahfch paleek, gal-
 wa sahp, azzis farkanums rohnahs, waigs, kà wezzam zilwefam fakriht, jau
 sahk gihbt, pulkstenu pee rohkas un plahnumos wairs ne warr
 manniht, kahjas un rohkas tohp aufstas, un drihs wissa mee-
 fa aufsta paleek. Nu sahk rohkas un kahjas stipri sahpeht, un krampjös
 raustitees; schi raustischana drihs wissu meesu aisenemm. Luhpas mettahs fil-
 las, ahda faruhk, slimmī wahrstahs, no bailehm stenn un waida, un tik ne
 ismissahs. Pamasam meesa fastingst, dwaschas-wilfchana gruhti nahk, patti
 dwascha aufsta, un zilweks jau mirronam lihdsigs. Schinni pehdigā laikā tee
 nabbagi slimmī meerigi un flusfi paleek, waigā un pantos fillumi rohnahs, un
 pehz gallā nahwe nahk bes kà slimmais to jehgtu jeb apsinnatohs.

Redseet, tahda schi breefniiga fehrga. Gan schihs isteiktas sihmes ne wissur
 un ne arween kohpā rohnahs, bet kur jau stipra zaur-eeschana ar wehderā sahpehm
 un trohfsni, kur ri hftischana un wemmas, kur pulkstens ne juhtams un panti
 aufsti paleek, kur pehzgallā krampi un raustischanas, tur teescham warr tizzeht, kà
 fehrga flahtu. No sahfschanas lihds gallam brihscham ne dauds stundas aiseet, ja
 dauds, tad slimmī wesselu deenu, un itt retti diwi woi trihs deenas zeesch. Tik-
 kai no pirma galla, eekam meesa aufsta mettahs, un tee krampi useet, warr
 lihdsfeht un glahbt, tapehz ikweenam buhs lohti steigtees dakteru aizinahit un
 dabbuht. Lihds kamehr dakers atnahk, buhs to bruhfeht, kas irr mahzihts
 tappis (Nr. 1. treschā pantā) un tad lai ikweenis drohschi zerre, kà Deews
 winnu tapatt isglahbs, kà winsch daudseem palihdsejis irr, kas us winnu pa-
 landamees, tahm dohtahm mahzibahm klausijuschi un tahs pasneegtas sahles
 dsehruschi.

(S. W.)

Kursemmes Zivil-Guberneeris:
 C. von Brevern.

Pahrtulkohts no D. Kr. Wr. v. d. Launiž,
 Grohbines mahzitoja un prahwesta.